

Uchwała Nr 168/X/2013
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

z dnia 23 kwietnia 2013 roku

w sprawie: uchwały Nr XXVII/194/13 Rady Gminy Łękawica z dnia 27 marca 2013 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1113) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) - **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** zapisu § 1 ust. 3 i 4 uchwały Nr XXVII/194/13 Rady Gminy Łękawica z dnia 27 marca 2013 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi - z powodu istotnego naruszenia prawa, polegającego na wprowadzeniu zwolnienia od opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o charakterze podmiotowym, podczas gdy rada gminy posiada uprawnienie do wprowadzenia zwolnienia przedmiotowego, czym naruszono przepis art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 z późn. zm.).

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXVII/194/13 Rady Gminy Łękawica z dnia 27 marca 2013 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 4 kwietnia 2013 roku. W dniu 10 kwietnia 2013 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach uchwałą Nr 145/IX/2013 wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności ww. uchwały Rady Gminy Łękawica.

Prowadząc postępowanie nadzorcze, po wysłuchaniu przedstawicieli Gminy Łękawica na posiedzeniu w dniu 23 kwietnia 2013 roku, Kolegium Izby stwierdziło w niej istotne naruszenie prawa, określone w § 1 niniejszej uchwały. Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

W badanej uchwale Rada Gminy Łękawica w § 1 ust. 3 i ust. 4 wprowadziła zwolnienia z obowiązku uiszczania i wnoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o treści, cyt.:

„ 3. Zwalnia się z obowiązku uiszczania opłaty szóstą i kolejną osobę w rodzinie zamieszkującą daną nieruchomość.

4. Zwalnia się z obowiązku wnoszenia opłaty gospodarstwo jednoosobowe, prowadzone przez osobę, która ukończyła 85 lat."

Oceniając zgodność badanej uchwały z prawem należy wskazać na regulację zawartą w art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 z późn. zm.). Z przepisu tego wynika, że rada gminy określając warunki opłat zgodnie z metodą, o której mowa w art. 6j ust. 1 i 2, może różnicować stawki opłat, **wprowadzać zwolnienia przedmiotowe**, ustanawiać dopłaty dla właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1, spełniających ustalone przez nią kryteria lub określić szczegółowo zasady ustalania tych opłat. Z przepisu tego jednoznacznie wynika możliwość wprowadzania wyłącznie zwolnień o charakterze przedmiotowym. Tak więc, rada gminy nie ma uprawnień do wprowadzania zwolnień od opłaty o charakterze podmiotowym lub przedmiotowo-podmiotowym.

Na podstawie art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz **kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy**. Na mocy art. 168 Konstytucji jednostki samorządu terytorialnego mają prawo ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych w zakresie określonym w ustawie. Przez podatek na mocy definicji zawartej w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 ze zm.) rozumie się również:

a) zaliczki na podatki,

b) raty podatków, jeżeli przepisy prawa podatkowego przewidują płatność podatku w ratach,

c) **opłaty** oraz niepodatkowe należności budżetowe.

Natomiast zgodnie z art. 6q wyżej powołanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.

Wprowadzone w badanej uchwale zwolnienie od obowiązku uiszczania i wnoszenia opłaty szóstą i kolejną osobę w rodzinie oraz jednoosobowe gospodarstwo prowadzone przez osobę, która ukończyła 85 lat - jest zwolnieniem o charakterze podmiotowym, a więc zwolnieniem, w którym fakt zwolnienia nie jest powiązany z cechami przedmiotu opłaty, lecz wyłącznie z podmiotem i jego cechami (wiekiem, czy byciem 6 i kolejną osobą w rodzinie). Zwolnienie to ma więc charakter podmiotowy, a nie przedmiotowy, bowiem organ stanowiący gminy określił wprost w samej uchwale krąg podmiotów objętym zwolnieniem z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W przedmiotowej uchwale Rada Gminy Łękawica ustanowiła więc zwolnienie o charakterze podmiotowym, a nie przedmiotowym. Należy podkreślić, że występuje kategoriyczny zakaz formułowania i stosowania zwolnień podmiotowych, co uniemożliwia także przyznanie radom gmin uprawnień do wprowadzania zwolnień przedmiotowo-podmiotowych, bowiem gmina może podejmować uchwały w zakresie podatków i opłat - tylko w ramach ustaw (wyrok NSA w Rzeszowie z 25 czerwca 2003 roku, SA/Rz 235/2003, OSP 2004/2/16).

W ocenie Kolegium Izby zwolnienie zastosowane w § 1 ust. 3 i 4 uchwały Nr XXVII/194/13 Rady Gminy Łękawica z dnia 27 marca 2013 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w sposób istotny narusza art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 z późn. zm.).

Biorąc pod uwagę powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1113) oraz w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) stwierdziło **nieważność ust. 3 i ust. 4 § 1** badanej uchwały Nr XXVII/194/13 Rady Gminy Łękawica z dnia 27 marca 2013 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy Łękawica przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej